

Referat fra Handicaprådsmøde

Dato	12.5.2010
Sted	Ny Kaffestuer, på rådhuset
Deltagere	Torben Olesen (DH), Knud Søndergaard (DH), Kim Jørgensen (DH), Helle Mathiasen (DH), Helle Kilde (DH), Grete C. Jørgensen (DH), Connie Albrechtsen (DH), Carsten Jelund (KB), Mini Glud (KB), Nina Thøgersen (KB), Ivan Fogtmann (KB), Anne Moebius (FV), Annette Sia Christiansen (FV).
Afbud	Kenneth Christensen
Kopi til	Handicaprådets medlemmer
Næste møde	15.9.2010

Torben Olesen byder velkommen til mødet, og velkommen til konventionspilot Stella Steengaard fra Danske Handicaporganisationer.

1.0. Godkendelse af dagsorden

Dagsorden godkendt.

2.0. Meddelelser

Torben Olesen:

- Der har netop været afholdt den årlige konference for kommunale handicapråd på Nyborg Strand. Fra Hvidovre Handicapråd deltog 3 medlemmer. Det var som altid en spændende og inspirerende dag.
- Hvidovre Handicapråd har nu fremsendt en opfordring til Kommunalbestyrelsen om at påbegynde arbejdet med at få formuleret en handicappolitik. Opfordringen er sendt til via Centralforvaltningen, idet arbejdet med en handicappolitik er en opgave der går på tværs af samtlige forvaltninger.

3.0. Bemærkninger til referatet fra sidste møde den 10. januar 2010

Ingen bemærkninger

4.0. Handicappolitik og FN's Handicapkonvention v. Stella Steengaard

Stella Steengaard: I august 2009 tiltrådte det danske folketing FN's handicapkonvention. Handicapkonventionen er opbygget ud fra en rettighedsbaseret tilgang, alle har nogle grundlæggende rettigheder, og konventionen er et sammenskriv af 3 kendte menneskerettighedskonventioner.

Følgende er en kort indføring i FN's handicapkonvention og den rettighedsbaserede tilgang:

REFERAT

Hvidovre Kommune

Social og Sundhedsforvaltningen
Betina Engelhardt Rasmussen
Social- og
Sundhedsforvaltningen

Sagsnr.: 10/7412
Dok.nr.: 653616/10

27-05-2010

Side 1 af 8

FN's Handicapkonvention skal skabe mulighed for at mennesker med handicap kan nyde alle menneskerettigheder på lige fod med alle andre. Der er således ingen nye rettigheder.

Personer med handicap omfatter:

”Personer, der har en langvarig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse, som i samspil med forskellige barrierer kan hindre dem i fuldt og effektivt at deltage i samfundslivet på lige fod med andre.”

Artikel 1

Hvem skal efterleve konventionen?

Den offentlige sektor, herunder:

- Staten
- Regionerne
- Kommunerne

Den private sektor, herunder:

- Virksomheder
- Organisationer

- og den enkelte medborger

Der sondres mellem to typer rettigheder i FN's handicapkonvention:

1. Borgerlige og politiske rettigheder

- Skal være opfyldt straks. fx. retten til at stemme, retten til at udtale sig, information til den brede offentlighed mv. (eksempelvis artikel 18, 21, 29)

2. Økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder

- Skal i videst mulig udstrækning opfyldes inden for de ressourcer, der er til rådighed. fx. retten til uddannelse, retten til arbejde, retten til fritidsliv, kultur og idræt mv. (eksempelvis artikel 24, 27, 30)

Konventionens opbygning

- Præambel: Et slags forord
- 50 artikler
  - 1 til 9: Generelle rettigheder
  - 10 til 30: Konkrete rettigheder
  - 31 til 50: Beskæftiger sig i højere grad med formalia.
- Tillægsprotokol: Borgere kan klage til en international komité. Ikke underskrevet af Danmark.

Artikel 2

Vigtige definitioner:

- Universelt design – udformning af omgivelserne, så de kan anvendes af alle
- Rimelig tilpasning – nødvendige individuelle justeringer, som sikrer lige muligheder
- Kommunikation og sprog i al sin mangfoldighed – herunder informations-, og kommunikationsteknologi

- Diskrimination på grund af handicap – negativ usaglig forskelsbehandling.

Artikel 3

Konventionens 8 principper

De 8 principper er vigtige pejlemærker, der er anvendelige i forhold til det lokale arbejde, hvor konventionen inddrages.

1. Respekt for menneskets naturlige værdighed, personlig autonomi, herunder frihed til at træffe egne valg, og uafhængighed af andre personer.
2. Ikke-diskrimination
3. Fuld og effektiv deltagelse og inklusion i samfundslivet
4. Respekt for forskellighed
5. Lige muligheder.
6. Tilgængelighed
7. Ligestilling mellem mænd og kvinder
8. Respekt for de udviklingsmuligheder, som børn med handicap har, samt respekt for deres ret til at bevare deres identitet.

Konventionen i Danmark

- Folketinget har den 28. maj 2009 besluttet, at Danmark skal ratificere FN's Handicapkonvention.
- Ratifikationen skete den 23. aug. 2009, og det betyder, at handicapkonventionen nu er en del af dansk lovgivning.

Derfor er det en god idé at bruge konventionen som et værktøj i tilgangen til arbejdet med handicaprelaterede emner.

Kommunens handicappolitik

Hvis konventionens principper anvendes som grundlag og støtte når handicappolitikken skal omsættes i praksis er der et godt fundament. Det er vigtigt at understrege, at handicappolitikken går på tværs af kommunen, den er således ikke kun betydningsfuld for eksempelvis Teknisk Forvaltning eller Socialforvaltningen. Der skal sikres inklusion på alle samfundsområder, hvorfor politikken også dækker på tværs af kommunen.

Emner i konventionen med betydning for kommunen

- Demokrati og indflydelse
- Beskyttelse og tilsyn
- Habilitering og rehabilitering
- Undervisning og uddannelse
- Beskæftigelse og erhverv
- Familieliv
- Bolig
- Sundhed
- Kulturlivet
- Transport
- Byggeri
- Deltagelse i kommunens tilbud i lokalsamfundet.

De fire handicappolitiske grundprincipper

De fire handicappolitiske grundprincipper gælder stadig – nu i et rettighedsperspektiv:

- **Ligebehandling** - nu på baggrund af forbud mod diskrimination.
- **Sektoransvar** - bidrager til at fastslå, hvem har ret, og hvem har pligt.
- **Kompensation** - er nu i højere grad rettet mod samfundets pligt til at nedbryde barrierer, - og hvor det er umuligt, da at kompensere den enkelte gennem rimelig tilpasning.
- **Solidaritetsprincippet** – indebærer, at diverse samfundsmæssige indretninger og kompensationsformer finansieres solidarisk via skattesystemet.

Grethe C. Jørgensen: Hvordan omsættes alt dette til handling?

Stella Steengaard: I Vordingborg er vi pt. i gang med vores 3. handicappolitiske handlingsplan. Da vi skulle starte, besøgte vi samtlige forvaltninger, og hørte hvad de havde af projekter og opgaver. Så indarbejdede vi de forskellige projekter i vores handlingsplan, og følger årligt op på hvor langt forvaltningerne er nået på de forskellige områder. Der er nogle mål der er nået, og andre er langt fra nået.

Carsten Jelund: Inklusionsbegrebet bruges også i skoleverdenen. På flere forskellige niveauer, i klassen, på skolen, i kommunen osv. Det er godt begreb at arbejde ud fra.

Nina Thøgersen: Det handler om rummelighed og respekt for det enkelte menneske

Stella Steengaard: Jeg har også læst jeres rapport fra dialogmødet. Det er et godt arbejdsredskab, der har i jo allerede det første vigtige skridt i processen. Hvilke områder er vigtige i Hvidovre: Tilgængelighed, Bøtilbud, Uddannelse og Kommunikation.

Helle Mathiasen: Vi kunne også afholde et årligt møde med samtlige forvaltningschefer, hvor vi kunne gå i dialog med dem og hvilke områder/opgaver de havde arbejdet handicappolitisk med.

Knud Søndergaard: På konferencen i Nyborg hørte jeg om en kommune, der har indarbejdet det handicappolitiske aspekt som et fast punkt på dagsordenen.

Når der skrives mødeark, skal der således tages stilling til handicappolitiske konsekvenser, ligesom der tages stilling til økonomiske konsekvenser, sundhedsmæssige konsekvenser osv. Det syntes jeg er en rigtig god måde, at synliggøre og integrere arbejdet med handicappolitik.

Stella Steengaard: Vi har også fået indført, at når kommunen giver tilskud til forskellige arrangementer, så spørges der ind til tilgængeligheden,

hvilke overvejelser har arrangørerne gjort sig i relation til at gøre deres arrangement tilgængeligt?

Side 5 af 8

Torben Olesen: Tak for de gode fif til handicaprådet, både om FN's handicapkonvention og om hvordan vi kan få startet arbejdet og følge op på det. Handicaprådet har fremsendt opfordringen til Borgmesterkontoret, og afventer nu svar.

Nina Thøgersen: Hvis der fremsendes noget til centralforvaltningen, så sendes der formodentlig et kvitteringssvar? Ellers må vi spørge ind til det.

Torben Olesen: Vi afventer svar, men vi skal formodentlig nedsætte en arbejdsgruppe til septembermødet, så i må gerne overveje hvorvidt i ønsker deltagelse i arbejdsgruppen.

Stella Steengaard: Et sidste vigtigt råd. Når jeres handicappolitik er på plads og handlingsplanen skal laves, er det vigtigt at indarbejde kommunens årshjul.

5.0. Henvendelse om adgangsveje til daginstitutioner.

En borger har rettet henvendelse til Handicaprådet om problemer med adgangsveje for kørestolsbrugere til daginstitutioner i kommunen.

Anne Moebius: Jeg har lovet at redegøre for den overordnet procedure for Daginstitutionsaftdelingen, men kan ikke kommentere den konkrete personsag. Daginstitutionsaftdelingen har ikke mange midler til tilgængelighedsarbejde. Der er derudover særlige ting der gør sig gældende når det drejer sig om selvejende institutioner.

Der sker der altid en vejledning af forældrene, når der henvises til daginstitutionspads. Nogle institutioner er mere tilgængelige end andre, og der er også allerede ombygget flere med henblik på at sikre tilgængelighed.

Forældrene bliver derfor vejledt i hvor der i kommunen er tilgængelige institutioner. Der er dog Frit-Valg på dagsinstitutionsområdet, så forældrene kan selv vælge hvor de ønsker deres barn indskrevet.

Annette Sia Christiansen: Alt nybyggeri gøres tilgængeligt, og i Teknisk Forvaltning tilstræber vi også at det sker ved til- og ombygninger samt renoveringer. Status pt. er, at mange institutioner i hele kommunen ikke overholder alle gældende krav til tilgængelighed. Vi forsøger at indarbejde tilgængelighedsarbejdet fremadrettet i vores projekter, men driftsbudgetterne kan ikke dække arbejdet med tilgængelighed. Den afsatte tilgængelighedspulje for 2009 er brugt, og vi ved endnu ikke om der afsættes en pulje i 2011. Dette afventer vi fra det politiske niveau.

Disponering af tilgængelighedspuljen sker i samarbejde med politikerne samt Ældrerådet og Handicaprådet. Der var afsat 250.000 kr. til tilgængelighed i bygninger i 2009, og de er anvendt til teleslyngeanlæg i Lille Friheden og på Risbjerggård samt til screening af tilgængelighedsforholdene på Frihedens Idrætscenter. Vej og Park har bl.a. anvendt midler til forbedring af krydset ved Kløverprisvej med opsætning af lyd-signaler samt til et pilotprojekt ved busstoppested på Vigerslevvej med hensigtsmæssig lysforhold.

Helle Kilde: Har i også fokus på tilgængelighed i forbindelse med renoveringen af Langhøjbadet?

Side 6 af 8

Annette Sia Christiansen: Ja, niveauforskellen ændres med etablering af vandlinje i samme niveau som promenadedækket. Muligheden for at kunne køre på rampe direkte ud i badet har vi ikke kunne indarbejde i projektet, grundet pladsforholdene. Der etableres handicaptoilet men etablering af separate omklædningsrum kan ikke rummes indenfor de fysiske rammer.

Ivan Fogtmann: Handicaprådet behandler ikke enkeltsager, men i relation til borgerhenvendelsen har vi nu fået en belysning af problemstillingerne mht. tilgængelighed til vores institutioner samt en belysning af at der sker en vejledning af forældre i daginstitutionsafdelingen. Handicaprådet kan herefter blot henvise til hvor der skal ske den videre sagsbehandling.

Carsten Jelund: Det er jo i sidste ende et spørgsmål om ressourcer, og så længe vi har knappe ressourcer til handicapområdet, så skal vi bruge dem hvor de gør mest nytte.

Torben Olesen: Handicaprådet tager til efterretning, at der har været denne henvendelse, og har i relation hertil drøftet tilgængeligheden til kommunens institutioner. Rådet retter henvendelse til borgeren om hvor den videre sagsbehandling skal ske, og anbefaler samtidig at Teknisk Forvaltning foretager en kortlægning af tilgængeligheden til kommunens bygninger.

Anne Moebius: Dagsinstitutionsafdelingen foretager, som tidligere nævnt, rådgivning af forældrene om hvilke institutioner der i dag er tilgængelige. Så der foreligger allerede en oversigt over deres område. Den kan Teknisk Forvaltning få en kopi af såfremt man beslutter, at foretage kortlægning over kommunens bygninger.

Torben Olesen: I Erhvervs- og Byggestyrelsen er der en pulje til rådighed til projekter om tilgængelighed til offentlige bygninger. Man kan derigennem få Statens Byggeforskningsinstitut til at foretage tilgængelighedsregistrering af et par udvalgte bygninger i kommunen.

Nina Thøgersen: Jeg mener, at ansøgningsfristen til puljen er 1.juni.

Carsten Jelund: Jeg er ikke tilhænger af, at vi bruger egne ressourcer på en dybdegående undersøgelse. Kan vi få andre til at foretage kortlægningen, er det en god ide.

6.0. Ændring af vedtægter for Handicaprådet

I forlængelse af drøftelsen på sidste møde i Handicaprådet om besvarelse af sager sendt i høring, har Socialministeriet nu oplyst, at formuleringen i vedtægten ikke er i overensstemmelse med loven.

Der var en kort drøftelse af mulige tilretninger af vedtægterne. Det blev vedtaget, at tilretningen sker således, at det fremgår, at samtlige sager der har betydning for borgere med handicap kommer til høring i Handicaprådet.

7.0. Spørgsmål

Hvor mange handicapvenlige boliger disponerer kommunen over og hvor mange ansøgere er noteret på ventelisten til en handicapbolig?

Side 7 af 8

Der blev udleveret pjece over de bo-tilbud til borgere med handicap, som Social- og Sundhedsforvaltningen har anvisningsret til.

Anne Moebius: Vores bo-tilbud er opdelt i forskellige kategorier.

- Handicapegnede/specialindrettede boliger.
Målgruppen er meget bred. Det er stort set alle borgere, der har tilgængelighedsudfordringer. De pensionister som kan få adgang til et selvstændigt liv ved at få tildelt denne boligform står på ventelisten. Fysisk og psykisk handicappede borgere er ligeledes på ventelisten.

Vi har ca. 300 på venteliste pt. og vi råder over 302 boliger. Vi har et visitationsudvalg, der går ind og prioriterer borgere på ventelisten. Der foretages prioritering ud fra borgernes individuelle behov. Der er udenom prioriteringen ca. 3-5 års ventetid. Man kan blive skrevet op til disse boliger fra det fyldte 18. år. Bofællesskaberne er for yngre fysisk og psykisk handicappede. I Hvidovregade har vi døgnbehandling.

- Plejeboliger med døgndækning
90 % af borgere på denne venteliste er +80 år. Det er borgere der har brug for tilsyn løbende i døgnet.
- Beskyttede boliger med døgndækning
Dette er bo-tilbud til borgere, der har brug for en kald-mulighed, men ikke har brug for tilsyn oftere i døgnet.

Derudover har vi daghjemstilbud og aflastningsophold, vi visiterer til.

Helle Mathiasen: Hvad med de psykisk handicappede beboere. Vi oplever tilpasningsproblemer hos denne gruppe, hvor jeg bor. De har ofte dyr og der er lugtgener fra deres lejligheder. Når de indlægges opstår problemer i forhold til pasning af deres dyr, og jeg oplever også, at de ofte er ret ensomme.

Anne Moebius: Alle psykisk syge har frit bolig valg, og vi kan ikke tvinge folk til at bo bestemte steder. Vi har i Hvidovre ansøgt om pulje midler til et projekt om bedre støtte til sindslidende, som vi håber, vil gå igennem.

Grethe C. Jørgensen: Bofællesskaberne har 20 pladser. Jeg er så heldig, at min datter har en af de pladser, og det er et rigtig godt tilbud. Hvornår kan man blive skrevet op dertil?

Anne Moebius: Vores børnehandicapafdeling taler med forældrene om opskrivning. Der er dog ikke så stor udskiftning i bofællesskaberne, men så har vi lavet en sattelit boligordning, der er tilknyttet bofællesskaberne.

8.0. Emner til kommende møder

- Handicappolitik
- FN's handicapkonvention

9.0. Næste møde

Onsdag den 15. september 2010 kl. 19.00.

10.0. Eventuelt

Annette Sia Christiansen orienterede om kommende høringsager fra Teknisk Forvaltning.

Mødet sluttede kl. 21.30.

Udleveret i bilag på mødet:

Let tilgængelig oversigt over FN konventionens opbygning.